

JÓZEF KACEWICZ

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Kpr. Józef Kacewicz, 25 lat, rolnik.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

Aresztowany 17 marca 1940 r. we wsi Mosarz, pow. Postawy, woj. wileńskie.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Więzienie: Staro-Wilejka [Wilejka], Połock; łagier w Komi ASRR.

4. Opis obozu, więzienia:

Położenie obozu: początkowo tajga, później tundra. Budynki drewniane, warunki mieszkaniowe bardzo złe, higiena na bardzo niskim poziomie.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Początkowo sami Polacy, tylko personel urzędniczy Rosjanie. Później Polacy, Ukraińcy, Rosjanie, Uzbegy i inne mniejszości narodowościowe. Poziom umysłowy u Polaków bardzo dobry, chociaż nadwerężany, natomiast u innych narodowości bardzo niski. Stosunki między Polakami bardzo dobre, między Rosjanami średnie, zależało od ustosunkowania do Polaków.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Życie w więzieniu sześć miesięcy i to w dwóch więzieniach. Pobyt w łagrze od 23 sierpnia 1940 r. Wyżywienie złe, ubranie początkowo własne, później fasowane. Życie koleżeńskie między Polakami dobre, natomiast między Rosjanami – różne. Życie kulturalne żadne.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Bardzo brutalny, stosowano tortury, sposób badania – różny, początkowo spokojny, później ostry i gwałtowny, połączony z biciem w twarz, sypaniem obraźliwych słów, biciem nogami w żyły pod kolanami, a nawet często stosowanie osadzania w karcerach lub w pojedynkach.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska dość możliwa.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączność z krajem i rodziną – żadna.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zwolniony 4 października 1941 r. Dostał[em] się do Wojska Polskiego przy pomocy władz polskich.